
Broj: 03/6-50-14-12-30/16

Datum: 17.10.2016.

PREDMET: Izvještaj s Druge godišnje konferencije o stanju ljudskih prava i sloboda, u

Bosni i Hercegovini, s prijedlogom zaključaka

Zajednička komisija za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH, uz podršku Misije OSCE-a u BiH, organizirala je Drugu godišnju konferenciju o stanju ljudskih prava i sloboda u Bosni i Hercegovini, koja je održana 22. i 23. marta 2016. u Mostaru.

Tokom dvodnevne konferencije razmijenjena su i mišljenja o stepenu napretka provođenja zaključaka usvojenih na konferenciji o temi „Ostvarivanje i zaštita ljudskih prava i sloboda, kroz zakonodavni okvir, trenutno stanje i planovi institucija BiH, oblasti ljudskih prava“, održanoj u Bijeljini u junu 2015. godine.

Izvještaj s konferencije u Bijeljini, koji je usvojila Parlamentarna skupština BiH, sadrži i zaključke prema nadležnim institucijama, prvenstveno prema Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstvu sigurnosti BiH i Ministarstvu pravde BiH, s ciljem otklanjanja uočenih problema i poboljšanja stanja ljudskih prava u BiH.

Zajednička komisija preuzela je obavezu organiziranja godišnje konferencije o praćenju realizacije usvojenih zaključaka i drugih prepoznatih prioriteta u oblasti ljudskih prava i sloboda. Ovakvim pristupom poseban fokus stavlja se na parlamentarni nadzor nad poštivanjem međunarodnih standarda ljudskih prava od izvršne vlasti, koju čine brojna tijela zadužena za provođenje i poštivanje ljudskih prava.

Prvog dana Konferencije razmijenjena su mišljenja o stanju ljudskih prava koja su u nadležnosti Ministarstva civilnih poslova BiH. Istaknuto je da posebnu pažnju treba posvetiti osiguranju smanjenja siromaštva, kao i tome na koji način Ministarstvo djeluje da se, u skladu sa standardima ljudskih prava, osigura socijalna i zdravstvena zaštita na cijeloj teritoriji BiH.

Razgovarano je i o slobodi izražavanja i slobodi medija. S tim u vezi istaknuta je važnost ove oblasti jer je u Izvještaju Evropske komisije za BiH za 2015. godinu naglašeno da, iako zakonske odredbe iz ove oblasti uglavnom postoje, institucionalno i političko okruženje nije pogodno za stvaranje uslova za punu slobodu izražavanja. Zbog toga su učesnici Konferencije apelirali na nadležna tijela da predlože mjere kako bi se unaprijedila zaštita slobode izražavanja i slobode medija.

Razgovarajući o pravima pripadnika nacionalnih manjina, učesnici su istaknuli da je BiH potpisnica međunarodnih obaveza za zaštitu nacionalnih manjina, te da je zakonski okvir za zaštitu manjina uglavnom usklađen s Okvirnom konvencijom Vijeća Evrope za zaštitu nacionalnih manjina. S tim u

vezi, nadležna državna i entitetska tijela pozvana su da predlože mjere kako bi se unaprijedila zaštita prava pripadnika nacionalnih manjina, u skladu s politikom Evropske unije u ovoj oblasti.

Osim članova Zajedničke komisije za ljudska prava PSBiH, u radu Konferencije učestvovali su i članovi Komisije za ostvarivanje ravnopravnosti spolova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, Semiha Borovac, ministrica za ljudska prava i izbjeglice BiH, Adil Osmanović, ministar civilnih poslova BiH, Mijo Krešić, zamjenik ministra sigurnosti BiH, kao i predstavnici entitetskih parlamentarnih komisija koje se bave zaštitom ljudskih prava.

Prvom danu Konferencije prisustvovala su i Astrid Thors, visoka povjerenica OSCE- u BiH za pitanja nacionalnih manjina, i Sezin Sinanoglu, rezidentna koordinatorica UN-a i predstavnica UNDP-a u BiH.

Kada je riječ o realizaciji zaključaka koji se odnose na Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, istaknuto je da je su realizirane preporuke koje se odnose na Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava BiH i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije, koji su i utvrđeni u Vijeću ministara BiH. U vezi s realiziranjem zaključaka koji se odnose na donošenje Zakona o izvršavanju međunarodnih obaveza i preporuka iz domena zaštite ljudskih prava, Zakona o pravima žrtava torture i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglim i raseljenim licima, rečeno je kako se kontinuirano provode aktivnosti s drugim nadležnim tijelima kako bi i te preporuke bile realizirane.

Iz Ministarstva sigurnosti BiH istaknuto je da su ispunjene obaveze s konferencije u Bijeljini, jer je Zakon o strancima stupio na snagu u novembru 2015., a Zakon o azilu u februaru ove godine. Poručeno je i to da se kontinuirano provode aktivnosti na relizaciji ostalih zaključaka, prvenstveno onih koji se odnose na usaglašavanje krivičnog zakonodavstva o krivičnim djelima počinjenim iz mržnje, kao i aktivnosti u vezi s trgovinom i krijumčarenjem ljudi i sa stanjem ljudskih prava migranata i tražilaca azila.

Drugog dana Konferencije, između ostalog, razgovarano je o provođenju Revidirane strategije BiH za provođenje Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma. Istaknuto je da mjere, koje su predložene u Izvještaju o realizaciji Revidirane strategije, zahtijevaju angažman većeg broja institucija s ciljem prevazilaženja postojećih izazova u osiguranju održivog povratka.

Odlučeno je da će, na osnovu stenograma s Konferencije, koji je sastavni dio ovog izvještaja, na sjednici Zajedničke komisije za ljudska prava biti predloženi zaključci, koji će biti upućeni Predstavničkom domu i Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH na usvajanje. U prijedlozima zaključaka jasno će biti definirani prioriteti djelovanja nadležnih institucija za sljedeći jednogodišnji period, s rokovima i očekivanim rezultatima.

PREDSJEDAVALJUĆI ZAJEDNIČKE KOMISIJE

Borislav Bojić

Dostavljeno:

- **naslovu**
- **a/a**

Zajednička komisija za ljudska prava Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine je na 30. sjednici, održanoj 17.10.2016., nakon razmatranja izvještaja i diskusija s Druge godišnje konferencije o stanju ljudskih prava i sloboda u Bosni i Hercegovini održane 22. i 23. marta 2016. u Mostaru, usvojila sljedeće

ZAKLJUČKE

1. Zajednička komisija za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH pozdravlja napore Vijeća ministara BiH i nadležnih institucija BiH u provođenju Zaključaka s Konferencije „**Ostvarivanje i zaštita ljudskih prava i sloboda kroz zakonodavni okvir, trenutno stanje i planovi institucija BiH u oblasti ljudskih prava**“ održane u junu 2015. u Bijeljini i poziva na veće napore kako bi se proveli preostali prioriteti. Zajednička komisija za ljudska prava poziva Vijeće ministara BiH da usvoji i dostavi **Akcionni plan za realizaciju zaključaka Zajedničke komisije za ljudska prava.**

2. Zajednička komisija za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH s posebnim zadovoljstvom konstatira napredak koji je Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH ostvarilo u odnosu na zaključke s prve konferencije, a posebno zbog činjenice da su u skladu s utvrđenim rokovima provedene sljedeće aktivnosti

- **Prijedlog zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine** je, nakon što ga je usvojilo Vijeće ministara BiH, dostavljen Parlamentarnoj skupštini BiH 1.3.2016.
- **Prijedlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije** usvojila je Parlamentarna skupština BiH
- **Smjernice za provođenje svjetskog programa za obrazovanje o ljudskim pravima** usvojilo je Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH.

Zajednička komisija za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH određena je kao nadležna komisija za razmatranje Prijedloga zakona o ombudsmenu za ljudska prava BiH i Prijedloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije, te će osigurati da nedostaci u oba zakona koji su izneseni u raspravi budu vidljivi u amandmanima.

3. Zajednička komisija za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH prihvata informaciju o novim rokovima za izradu sljedećih zakonskih tekstova.

- **Zakon o izvršavanju međunarodnih obaveza i preporuka iz domena zaštite ljudskih prava do kraja 2016. godine**
- **Zakon o pravima žrtve torture do kraja 2016. godine**
- **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglim i raseljenim licima do kraja 2016. godine**
- **Uputstvo o provođenju Zakona o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica do kraja 2016. godine**

i s planovima da se pristupi izmjenama i dopunama **Zakon o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina** do kraja 2016. godine.

Zajednička komisija za ljudska prava zadužuje Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da, u skladu s predloženim rokovima, posredstvom Vijeća ministara BiH, dostavi navedene tekstove

zakona, te istovremeno potvrđuje svoje opredjeljenje da podrži Ministarstvo u ovom procesu kroz učešće u radnih grupama ili na druge prikladne načine.

4. Zajednička komisija za ljudska prava pozdravlja napore Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH u procesu izrade sveobuhvatne **Strategije za promociju i zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i Strategije za prevenciju i suzbijanje diskriminacije** i poziva Ministarstvo da u rokovima planiranim Programom rada Vijeća ministara BiH izradi nacрте ovih dokumenata, te da blagovremeno obavještava Zajedničku komisiju o napretku;

5. Zajednička komisija za ljudska prava pozdravlja napore Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH u oblasti usaglašavanja zakona sa Zakonom o zabrani diskriminacije, te zadužuje Ministarstvo da do kraja 2016. godine, posredstvom Vijeća ministara BiH, dostavi **Izvještaj o broju mišljenja u odnosu na broj propisa koje je utvrđivalo Vijeće ministara BiH**, uticaj datih mišljenja i zakonima koji nisu usaglašeni s datim mišljenjima u toku 2015. godine;

6. Zajednička komisija za ljudska prava **konstatira da je Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH dostavilo Izvještaj o pojavama diskriminacije s prijedlozima konkretnih zakonodavnih ili drugih mjera.**

7. Zajednička komisija za ljudska prava pozdravlja napore Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH u koordinaciji napora Bosne i Hercegovine u procesu provođenja Revidirane strategije Bosne i Hercegovine za provođenje Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma, te podržava prijedlog Ministarstva **da Vijeće ministara BiH formira Koordinaciono tijelo sastavljeno od predstavnika nadležnih institucija za praćenje provođenja prava iz Aneksa VII. DMS-a na ministarskom nivou.**

8. **Zajednička komisija za ljudska prava** zadužuje radnu grupu za provođenje Revidirane strategije za provođenje Aneksa VII. da poseban akcenat u svom radu stavi na probleme s kojima se susreću povratnici u pristupu pravima iz oblasti zdravstvene zaštite, a koji su posljedica fragmentiranosti zdravstvenog sistema na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine. Istovremeno, **radna grupa se zadužuje da usaglas i predloži nadležnim ministarstvima način otklanjanja prepreka u pristupu zdravstvenoj zaštiti povratnika.**

9. Zajednička komisija za ljudska prava prima k znanju podatak da je sačinjena **Informacija o nestalim osobama u BiH** te poziva Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da navedenu informaciju dostavi Zajedničkoj komisiji nakon što je usvoji Vijeće ministara BiH.

10. Zajednička komisija za ljudska prava sa zadovoljstvom konstatira da je delegacija Ministarstva civilnih poslova BiH, predvođena ministrom Adilom Osmanovićem, prisustvovala Drugoj godišnjoj konferenciji o stanju ljudskih prava i sloboda u Bosni i Hercegovini te da je podnijela izvještaj o stanju ljudskih prava u oblastima iz nadležnosti ovog ministarstva. Istovremeno, Zajednička komisija za ljudska prava, uvažavajući iskustvo svojih članova, poziva Ministarstvo civilnih poslova BiH da vodi računa o cilju godišnje konferencije, te da se u svojim izlaganjima drži prezentiranja odgovora na pitanja koja priprema Zajednička komisija.

11. Zajednička komisija za ljudska prava zadužuje Ministarstvo civilnih poslova BiH da dostavi **Izvještaj o provođenju čl. 6. i 8. Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini**, a posebno u pogledu usklađenosti zakona, broj škola u kojima se provode ovi članovi,

broj časova na godišnjem nivou, te informaciju o provođenju Privremenog sporazuma o obrazovanju djece povratnika s navedenim oblastima u kojima se ove odredbe odnosno Sporazum ne provodi. Zajednička komisija također zadužuje Ministarstvo da dostavi informaciju o razvoju Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa definiranih na ishodima učenja.

12. Zajednička komisija za ljudska prava zadužuje Ministarstvo civilnih poslova BiH da, u saradnji s Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH i nadležnim ministarstvima zaduženim za oblast radnih odnosa, **procijeni usklađenost odredbi o zabrani diskriminacije u radnopravnom zakonodavstvu sa Zakonom o zabrani diskriminacije, a posebno u pogledu proceduralnih mehanizama zaštite, te da do kraja 2016. godine dostavi izvještaj Zajedničkoj komisiji.**

13. Zajednička komisija za ljudska prava zadužuje Ministarstvo civilnih poslova BiH da u roku od tri mjeseca dostavi **Izvještaj o potrebi usklađivanja zakona u oblasti zdravstvene i socijalne zaštite u odnosu na međunarodne standarde u oblasti ljudskih prava, te izvještaj o Sporazumu o načinu i postupku korištenja zdravstvene zaštite osiguranih osoba na teritoriji Bosne i Hercegovine**, van područja entiteta, odnosno Brčko Distrikta BiH kome osigurane osobe pripadaju.

14. Zajednička komisija za ljudska prava podržava napore Ministarstva civilnih poslova BiH u oblasti koordinacije nadležnih ministarstva i institucija kroz djelovanje ministarskih konferencija te zadužuje Ministarstvo **da u roku od tri mjeseca Zajedničkoj komisiji dostavi pregled zaključaka s ovih konferencija sa statusom njihovog provođenja.**

15. Zajednička komisija za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH s posebnim zadovoljstvom konstatira napredak koji je Ministarstvo sigurnosti BiH ostvarilo a posebno u oblasti usklađivanja pravnog sistema Bosne i Hercegovine u oblasti migracija donošenjem Zakona o azilu i Zakona o strancima. Zajednička komisija zadužuje Ministarstvo sigurnosti BiH da u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovih zakona, posredstvom Vijeća ministara BiH, **dostavi izvještaj o trendovima migracija i aktivnostima na zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda migranata i tražilaca azila, a do kraja 2016. godine izvještaj o govoru mržnje s trendovima, aktivnostima Ministarstva i prijedlozima mjera prevencije i zaštite.**

16. Zajednička komisija za ljudska prava preuzima obavezu da, u saradnji s Ministarstvom sigurnosti BiH, provodi parlamentarni nadzor u skladu s međunarodnim standardima za ljudska prava i pravima utvrđenim zakonima u BiH u azilantskim centrima u BiH.

17. Zajednička komisija za ljudska prava prima k znanju sve informacije o stanju slobode izražavanja i sloboda medija koje su pružili predstavnici Regulatorne agencije za komunikacije BiH, Vijeće za štampu BiH i Udruženje BH novinara te preuzima obavezu redovne saradnje s navedenim organizacijama. Zajednička komisija preuzima obavezu organiziranja **Tematske rasprave o slobodi izražavanja i slobodi medija**, kako bi se cjelovito sagledalo stanje u ovoj oblasti.

18. Zajednička komisija za ljudska prava prima k znanju sve informacije o pravima pripadnika nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini. Zajednička komisija poziva Vijeće ministara BiH da bez odgađanja osigura preduslove za **usvajanje Strateške platforme za prava nacionalnih manjina.**

19. Zajednička komisija za ljudska prava preuzima obavezu **organiziranja tematske sjednice o uticaju Izbornog zakona na zastupljenost nacionalnih manjina na lokalnom nivou** nakon izbora,

u skladu s preporukama za unapređenje primjene Okvirne konvencije nakon što budu dostupni rezultati lokalnih izbora 2016. godine i popisa stanovništva.

20. Zajednička komisija za ljudska prava pozdravlja informacije koje su prezentirali predstavnici Vijeća nacionalnih manjina BiH i sa zadovoljstvom pozdravlja imenovanje Vijeća nacionalnih manjina Federacije BiH. Zajednička komisija poziva Parlamentarnu skupštinu BiH, Parlament FBiH i Narodnu skupštinu RS-a da **procijene nadležnosti ovih tijela u pogledu kriterija za izbor članova, uticaja na zakone i javne politike i u pogledu sredstava koja se izdvajaju za njihove aktivnosti.**

21. Zajednička komisija za ljudska prava zadužuje Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da **osigura sredstva za provođenje Akcionog plana za obrazovanje Roma iz budžeta BiH** te da u programu obilježavanja značajnih datuma iz oblasti ljudskih prava **8. april predvidi kao Međunarodni dan Roma u BiH, 2. august kao Dan sjećanja na stradanje Roma u holokaustu i 5. novembar kao Svjetski dan romskog jezika.**

22. Zajednička komisija za ljudska prava zadužuje Agenciju za državnu službu BiH da dostavi **izvještaj o procesu edukacije državnih službenika o obavezama u oblasti ljudskih prava**, a posebno u oblasti Zakona o slobodi pristupa informacijama i Zakona o zabrani diskriminacije s prepoznatim izazovima i prijedlozima za unapređenje.

23. Zajednička komisija za ljudska prava sa zadovoljstvom pozdravlja informaciju o imenovanju ombudsmena za ljudska prava u toku 2015. godine. Zajednička komisija preuzima obavezu nastavka saradnje sa Institucijom ombudsmena i obavezu pružanja podrške Instituciji u postupku akreditacije i daljnjeg jačanja pretpostavki za nezavisnost i finansiranje u skladu s mandatom.

24. Zajednička komisija za ljudska prava pozdravlja napore Institucije ombudsmena za ljudska prava da **izradi Strategiju djelovanja za naredni srednjoročni period, te poziva Instituciju da dostavi navedeni dokument nakon usvajanja.**

25. Zajednička komisija za ljudska prava pozdravlja napore Institucije ombudsmena za ljudska prava da izradi **godišnji izvještaj te poziva Instituciju da uz godišnji izvještaj dostavi pregled preporuka koje nisu provedene s naznakom nadležnih institucija.**

26. Zajednička komisija za ljudska prava sa zadovoljstvom pozdravlja informaciju o procesu izrade **Specijalnog izvještaja o položaju LGBT osoba u Bosni i Hercegovini** u skladu sa zaključcima 3. tematske sjednice Zajedničke komisije za ljudska prava povodom 17. maja, Međunarodnog dana borbe protiv homofobije i transfobije, održane 19.5.2015., te poziva Instituciju ombudsmena za ljudska prava da dostavi navedeni izvještaj Parlamentarnoj skupštini BiH.

27. Zajednička komisija za ljudska prava pozdravlja napore Institucije ombudsmena u izradi **Specijalnog izvještaja o stanju osoba s duševnim smetnjama koje su smještene u ustanovama** te poziva Instituciju ombudsmena za ljudska prava da dostavi navedeni izvještaj Parlamentarnoj skupštini BiH.

28. Zajednička komisija za ljudska prava preuzima obavezu da organizira godišnju konferenciju o praćenju realizacije ovih zaključaka i drugih prepoznatih prioriteta u oblasti ljudskih prava i sloboda, te da u okviru svojih mogućnosti stoji na raspolaganju svim nadležnim institucijama u provođenju ovih zaključaka. Istovremeno, Zajednička komisija zahtijeva od kolegija oba doma Parlamentarne

skupštine BiH da ne zakazuju sjednice domova ni sjednice radnih tijela u periodu održavanja godišnje konferencije kako bi se osigurale pretpostavke za učešće svih članova Zajedničke komisije na tom skupu.